

НОВІ ПЕРСПЕКТИВНІ РАЙОНИ, ВІДКЛАДИ І ТИПИ ПАСТОК ВУГЛЕВОДНІВ У ПІДНАСУВНИХ ЗОНАХ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ

Пропонується новий район пошуку вуглеводнів у „крайовому валі” Євразійської платформи в Закарпатті. Продуктивні комплекси: девон, карбон, юра, крейда, палеоген, неоген. Можливі різноманітні типи пасток.

Ключові слова: Українські Карпати, піднасув, плита, зона Тейссейре-Торнквіста, крайовий вал, границя „Мохо”, гравіметрія, родовища вуглеводнів.

Вступ

До цього часу в піднасуві Українських Карпат відоме тільки Лопушнянське нафтове родовище, з трьома покладами у відкладах юри, крейди і палеогену (карпатію?). Тут пастки вуглеводнів у мезозої приурочені до позитивних форм утворених внаслідок тектонічних рухів, чи до ерозійного палеорельєфу (пастка в крейдових відкладах), або до позитивних форм біогермних споруд (пастка масивного покладу у верхній юрі). Пастка в палеогені – літологічно обмежена пастка.

Аналіз перспектив нафтогазоносності піднасувних зон

Нашими дослідженнями встановлюється, що Лопушнянське родовище в автохтоні Карпат в геологічному відношенні розташоване дещо південно-західніше їх насуву і знаходиться в Західноєвропейській платформі. Зона Тейссейре-Торнквіста (зона, що розділяє Східно- і Західноєвропейські платформи) виходячи з даних про фундамент цих платформ, що розкритий свердловинами в цьому районі (свердловини 1-Колінківська, 1-Чернівецька, 1-Давиденівська, 1-Фальківська, 1-Лопушнянська) і даних сейсмозвідки трасується між свердловинами 1-Давиденівська і 1-Фальківська. На українській території Лопушнянське родовище є найбільш припіднятим, а на північний захід і південний схід від нього відклади автохтону занурюються до глибин 6-11 км. Однак, детально аналізуючи геологічну будову Карпатського регіону виходячи з теорії літосферних плит і враховуючи наявність платформової фауни у відкладах крейди в свердловині 1-Лісарненська під ефузивами Вигорлат-Гутинського пасма на Закарпатті в інтервалі 1558-1590 м (Дабагян Н.В.) спираючись на ряд ознак колізії і субдукції літосферних плит, в першу чергу на геотермічні критерії, положення границі „Мохо”, гравіметричні реperi і ін. можна стверджувати, що так званий „крайовий вал” Євразійської плити, що йде в піднасув Паноно-Трансільванської мікроплити є в Закарпатті і трасується південно-західніше м. Рахів, між селами Дубове і Новоселиця, через села Драгове, Довге, дещо південно-західніше м. Сваліява, с. Порошкове та м. Перечин. Розташування крайового валу відповідає Закар-

патському регіональному максимуму локальних аномалій сил тяжіння на карті С.І. Субботіна (1984 р.). Тут автохтонні структури піднасуву будуть залягати найбільш високо. В зоні цього „крайового валу” автохтону Карпат встановлюється, що найбільш високо він залягає в північно-західній частині під ефузивами Вигорлат-Гутинського пасма. Тут він розкритий параметричними свердловинами 1-Невицька і 1-Лісарненська, а відклади під ефузивами представлені баденом, крейдою, юрою і тріасом. На регіональному профілі РП-2, який проходить південно-східніше свердловини 1-Лісарненська, на часовому розрізі нижче ефузивів і відкладів бадену видно припідняті і опущені блоки, антиклинальні складки, зони тектонічних порушень і стратиграфічних виклинювань, зони виклинювання бадену до підняття в мезозой-палеозої.

В Польських Західних Карпатах, перед їх фронтом і під ними відкрито ряд родовищ в девоні (Лаховіце-Стришава), карбоні (Носувка), юрі і крейді (Лонкта, Гробля), в сеномані крейди (Рилова), бадені (Лонкта і ін.). Більшість покладів на цих родовищах пов'язані з антиклинальними, літолого-стратиграфічними і тектонічно-екранованими пастками вуглеводнів. Родовища відкриті на глибинах до 4100 м, причому найглибше з них (Лаховіце-Стришава, з продуктивним інтервалом 4100-2740 м в девоні) розташоване під насувом Магурської зони.

Висновки

Наведені дані дозволяють стверджувати, що новим районом пошуків вуглеводнів в піднасувних зонах Українських Карпат є зона крайового валу підсуву Євразійської плити під мікроплиту Паноно-Трансільванії. В цій зоні продуктивними можуть бути відклади палеозою (девон, карбон), мезозою (тріас, юра, крейда), центральнокарпатського палеогену, неогену (карпатій, баден). Типи пасток можуть бути найрізноманітніші: (склепінні, літологічно і стратиграфічно екрановані, тектонічно екрановані). Глибини залягання цих продуктивних комплексів збільшуються з північного заходу до південного сходу від декількох сотень метрів (район Перечина) до 5 км (район Рахова).

**НОВЫЕ ПЕРСПЕКТИВНЫЕ РАЙОНЫ, ОТЛОЖЕНИЯ И ТИПЫ ЛОВУШЕК
УГЛЕВОДОРОДОВ В ПОДНАДВИГОВЫХ ЗОНАХ УКРАИНСКИХ КАРПАТ**

Ю.З. Крупский, В.П. Бодлак

Предлагается новый район поиска углеводородов в "краевом вале" Евразийской платформы в Закарпатье. Продуктивные комплексы: девон, карбон, юра, мел, палеоген, неоген. Возможные разнообразные типы ловушек.

Ключевые слова: Украинские Карпаты, поднасув, плита, зона Тейссейре-Торнквиста, краевой вал, граница "Мохо", гравиметрия, месторождения углеводородов.

**NEW PROMISING AREAS, SEDIMENT, AND TYPES OF HYDROCARBON TRAPS
IN THE THRUST AREAS UNDER THE UKRAINIAN CARPATHIANS**

Y.Z. Krupski, V.P. Bodlak

A new area is suggested for hydrocarbon explorations in the margin shaft of the Eurasian platform, in the Transcarpathians. The productive systems: Devonian, Carboniferous, Jurassic, Cretaceous, Paleogene, Neogene. Traps of various types are possible.

Keywords: Ukrainian Carpathians, on-thrusts, plate, Teyseyre-Tornquist Zone, margin shaft, Moho discontinuity, gravimetry, hydrocarbon deposits.